

RENAȘTEREA

„Luați seama să nu vă fure pe voi cineva cu filosofia și cu înșelăciunea deșartă, după predania omenească, după stihilele lumii și nu după Hristos.“

Coloseni 2, 8.

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMĂNAL

Abonamentul: parohii cl. I 20.000 Lei parohii cl. III 15.000 Lei
cl. II 18.000 Lei particulari . . 15.000 Lei

Redactor: Prot. Dr. I. TODORAN

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

CREDINȚĂ ȘI VIEAȚĂ

Vremurile de azi sunt extrem de grele și hotărtoare pentru soarta omului și a culturii lui. Iată o constatare făcută de toată lumea și evidentă pentru toți. Dar dacă greutatea e văzută și simțită de toți, nu tot așa sunt și căile de ieșire de sub povara vremii.

Se discută mult pe plan politic și economic și mai puțin pe plan spiritual-moral. Inșă tocmai situarea pe acest din urmă plan constituie marea omului și semnul lui distinctiv printre fapuri. Căci omul, atunci când nu-și contrazice ființa și menirea, își orânduiește viața după idealurile spirituale-morale, care sunt îndreptare fără greș și peceți ale veșniciei în vremelnicia lui. Inșă nu-i cu puțină ca omul să-și dea astfel de directivă, decât crezând cu tărie în normele supreme, care își au izvorul în Dumnezeu. De aceea, singură credința în valabilitatea absolută a acestor idealuri, trăite ca valori veșnice, poate să inspire o viață demnă demnă de om și să susțină strădaniile de a ieși din criză și de a statornici condiții prielnice pentru o pace durabilă, pace înafară și pace launtrică. Iar pacea nu poate avea altă temelie decât dreptatea, care este valoarea supremă în ordine socială. Numai cel ce crede în ea cu sfințenie, ca derivând dela Dumnezeu, poate să așeze pacea.

Credința se înfățișează așa dar ca suflet al vieții omului, iar puterea ei se vedește mai ales în vremi de grea cumpănă. Unde flacăra ei se stinge, acolo încetează viața specific omenească. Istoria întregă, și veche și nouă, stă dovadă.

Are credința noastră, credința omului de azi, însușirile trebuitoare și în măsura în care vremile o cer, ca să fie însuflețitoare și diriguitoare a năzuințelor de așezare a unei vieți mai bune?

Sunt multe fapte care ne îndreptățesc să fim încrezători în

eforturile ce se depun pentru a birui turburarea vremii și a făuri o lume mai după vrerea lui Dumnezeu și după dorința dreaptă a celor mai aleși dintre fiii Lui. Cea mai bună parte a omenirii crede în valabilitatea indiscutabilă a idealurilor supreme de dreptate și libertate și e convinsă că numai acestea pot fundamenta statornic noua organizare omenească, iar nu calcule mărunte și egoiste. Sunt semne acestea, care pot face să se simtă, prin anticipație, bucuria vieții liniștite de mâine și care pot întări curajul în înlăturarea piedecilor ce opresc mai grabnică ei venire.

Totuși credința aceasta, deși reală, nu pare să fie chiar la înălțimea vremii, deci a muncii nemaiîntâlnit de încordată care se cere pentru biruința asupra celei mai mari turburări din istoria lumii, muncă pe care numai credința o poate hrăni și susține. Căci o cercetare mai adâncită și cu desăvârșită sinceritate poate să descopere: 1. că credința noastră nu este totdeauna destul de puternică, fiind sprijită prea mult pe simțire, pe sentiment, și mai puțin pe minte, pe rațiune; 2. că credința noastră nu-i totdeauna roditoare, fiind prea mult teoretică și prea puțin practică; 3. că ea nu se găsește totdeauna în centrul vieții, însuflețind fără încetare viața, ci adeseori e lăsată pe planul al doilea; că, adică, viața noastră se aseamănă cu acele publicații care au coloane sau capitole religioase, dar care în celelalte coloane sau capitole nu sunt străbătute de nicio credință.

Din aceste constatări reiese de îndată că, pentru a corespunde destinației pe care Creatorul a dat-o credinței în viața omului, credința trebuie să se bazeze atât pe gândire cât și pe sentiment, pentru a fi tare și nezdruincabilă; credința nu poate să fie numai alăturare la un adevăr de principiu, ci trebuie să treacă în faptă, pentru

a nu rămâne simplă teorie; iar locul adevărat al credinței este centrul vieții, pentru ca aceasta, în totalitatea ei, să fie străbătută de elanul credinței și ridicată spre culmile înaltelor idealuri.

Cugetarea este aceea care înfățișează temeinicile motive ale credinței și prin lumina ei se alungă umbrele îndoielii. De aceea credința trebuie să fie luminată. Sentimentul, deși mare putere, poate ușor greși, prin pricina legăturii lui strânse cu impresiile trecătoare. În momentele grave — și de câte ori nu apar astfel de momente? — numai lumina minții poate arăta calea cea dreaptă a datoriei.

Mai departe, credința, ca și sângele, trebuie să străbetă întreaga ființă și să-i susțină viața, să pătrundă în laboratorul gândului, să prezideze la formarea tuturor ideilor și la luarea tuturor hotărârilor.

În felul acesta, credința, lu-

minată și sprijinită de minte, ajunsă în locul cel dințai al vieții, de unde urmează să conducă și să însuflețească toate acțiunile, străbătând astfel toate ramurile de viață, poate da omului neînvinsă putere cu care să birue orice criză și contribuie la apropierea înfăptuirii împărăției lui Dumnezeu în lume. Numai cel care este însuflețit de această credință poate nădăjdui să întroneze pacea neturburată în lume. Căci, după cuvântul Scripturii (Mat. 6, 33), numai căutând împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, ni se vor adăuga și cele dorite din această lume. Dar dacă, prin meschine calcule, nu se caută decât ale pământului și stăpânirea acestuia, până la urmă la nimic nu se va ajunge. Cel care caută cerul și dreptatea lui, va ajunge să aibă și pământul; iar cel care nu caută decât pământul, va pierde și pământul și cerul.

Prof. Dr. I. TODORAN

CRUCE ȘI FRĂȚIE

Mulți zic: „Nu putem fi oare frați și fără Cel răstignit?“

Fără îndoială, dacă nu avem decât un ideal inferior în ceea ce privește adâncimea și sinceritatea iubirii frățești, crucea nu este necesară pentru realizarea acestui fel de frăție. Dar cel ce vrea să fie un frate adevărat, acela își va lumina în acest efort și conștiința despre necesitatea crucii pentru realizarea frăției. El va fi în stare să distingă semnul lui Cain, pe care fiecare om îl poartă pe frunte; el se va gândi la extraordinara putere a invidiei, a ambiției, și a geloziei care amenință veșnic frăția omenească, el va avea înaintea ochilor săi puterea disolvantă a unor obiceiuri și particularități neînsemnate, a nervilor întărâtați, a iubirii de plăceri, și a rivalităților inevitabile. Și în sfârșit, el își va da seama de obstacolele ce trebuiesc învinse când e vorba să păstrezi o pace dreaptă, durabilă, fără ipocrie și disimulare între firi așa

de aspre, susceptibile, pătimase și cu convingeri pronunțate.

Cunoașterea propriei noastre ființe, ce ne-am câștigat-o, nu e suficientă pentru a desvâlu tot ce se opune în noi iubirii frățești. Ne trebuie lumina lui Hristos pentru a putea distruge însăși rădăcina răului din adâncurile sufletului nostru. Numai în prezența Mântuitorului ne descoperim sentimentele meschine cari ne țin încătușați când e vorba să împărțim sarcinile, suferințele și bucuriile cu semenii noștri.

Iată pentru ce rămâne adevărul că societatea omenească nu s'a desăvârșit decât în Getsimani și pe Golgota. Fără răstignirea omului natural orice asociație va sfârși prin inevitabila desagregare zămislită de ura sălbatică. Pentru că omul natural nu poate fi un frate adevărat. Cine nu vede acest adevăr, acela nu știe nici ce este un om, nici ce este un frate.

„Este adevărat că creștinis-

mul este viața — zice Kierkegaard — dar el trece mai întâi prin moarte. Numai cel ce a înțeles prin câtă moarte trebuie să treacă oricine vrea să devină cu adevărat un frate, a aflat

condiția supremă a comuniunii frățesti și prin aceasta, raportul etern dintre cruce și problema socială.

Din cartea „Hristos și viața omenească” de Fr. W. Foerster.

APOSTOLUL DUMINECII

Nu judecați și nu osândiți

Romani 13, 11-14; 14, 1-5.

A judeca pe altul e și urât și vătmător. Cu toate acestea oamenii judecă cu rost și fără rost. Își fac parcă o plăcere din a judeca pe drept și pe nedrept. Cele bune și cele rele sunt judecate cu aceeași neînțelegere și ușurință. Cei mai mulți dintre oameni se cred în drept să judece și să osândească pe semenii lor. Cei mari și cei mici deopotrivă sunt judecați și osândiți de cei răi. Ori cât ai fi de bun, ori cât ai fi de drept și ori cât ai fi de credincios tot nu vei scăpa de judecata nedreaptă și păcătoasă a celor zavistnici. De multe ori tocmai viața cea curată e pricină de judecată și de defăimare. Și aceasta pentru că credința supără pe necredincios, dreptatea vădește nedreptatea și faptele cele bune osâdesc pe cele rele. Din care pricină cel rău și necredincios caută mereu să se scape de cel bun și drept. O viață curată e o veșnică muștrare pentru cel murdărit cu toate păcatele.

Și de nu-ți poate da în cap, de nu poate să te omoare, caută să-ți nimicească bunul renume. Caută să te distrugă moralicește. Caută să arate lumii că nu ești cum se pare, ci cu totul altfel, numai că lumea nu știe și de aceea se trudește să arate lumii care e adevărul. Eterna minciună cu care își încep lucrarea toți cleveților. Și astfel trudindu-se să arate lumii care e adevărul, nu face altceva decât să arate adevărul cu privire la el și nu la cel pe care îl judecă și osândește. Căci cel ce clevețește pe altul, nu face altceva decât

să-i atribue propriile lui slăbiciuni și păcate. Ca să arate lumii că mai sunt și alții ca și el. Nu poate face altfel, pentru că din prisosul inimii grăiește gura. Nimeni nu spune decât ceea ce simte și nimeni nu poate da decât ceea ce are. Dacă inima lui nu e înbușorată de focul dragostei, ci clocotește de ură nu poate să laude, ci numai să hulească. Dacă inima lui nu simte milă, ci cruzime nu poate să mângâie, ci numai să disprețuiască. Dacă mintea lui nu e preocupată de lucruri înalte, e târâtă în noroiul planurilor josnice. Dacă sufletul lui nu e luminat de lumina Evangheliei, se dedă la lucrurile întunecului, săvârșind fapte de rușine, de pricire și de pizmă. Dacă nu e preocupat de mântuirea sufletului, nu caută să se îndrepte pe el, ci caută să judece și să osândească pe altul. Vede paiul în ochiul fratelui său, dar bârna din ochiul său nu o vede.

Iisus a spus o limpede: „Nu judecați, ca să nu fiți judecați. Căci cu judecata cu care veți judeca, veți fi judecați și cu măsura cu care veți măsura, vi se va măsura vouă” (Matei 7, 1-3). Tot creștinul trebuie să știe că nu avem decât un singur judecător pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos. El ne-a răscumpărat, el ne va judeca, căci numai el cunoaște cele mai ascunse taine ale sufletului. Pe noi nimeni nu ne-a rânduit judecători asupra fraților noștri. Atunci, cine suntem noi care judecăm? De unde ne-am luat această putere? Nu

știm oare că nu poate arunca cu piatra decât cel care nu are păcate? Trăiește oare pe pământ un astfel de om? De bună seamă că nu. Omul e păcătos, măcar o zi de ar fi viața lui. Fiindcă e păcătos ar trebui să se judece mai întâi pe sine, să se osândească și numai când va ajunge să poată spune că e drept, să caute să îndrepte și pe alții. Oamenilor nu le place să se ocupe de păcatele lor, ci numai de păcatele altora. Fiecare vrea să îndrepte pe altul, iar pe sine să neglijează. Fiecare așteaptă să înceapă altul, iar pe el se lasă la

urmă. Deși creștinul nu trebuie să uite că orice îndreptare începe cu tine însuși. Ca să poți conduce pe un orb, trebuie mai întâi să vezi. Ca să poți învăța pe cel neînvățat, trebuie să ai învățătură. Ca să poți îndrepta pe un rătăcit, trebuie mai întâi să fi drept. Creștinul trebuie să se ocupe mai întâi de păcatele lui și numai pe urmă de păcatele altora. Creștinul nu judecă și nu osândește, ca să nu fie judecat și osândit.

Din felul cum vorbește de fratele său se poate cunoaște bine dacă un om e creștin sau nu.

Pr. TEODOR CICEU

† PROTOPOPUL IOAN MALOȘ

Când vestea trecerii la cele veșnice a Prot. Ioan Maloș din Reghin a sosit la centrul Eparhiei noastre, am rămas înmărmuriți cu toții. Îl știam de mai înainte suferind și slăbit din cauza unui năcaz care l-a reținut mai multă vreme în spital și mai apoi la locuința dânsului, dar toate veștile ce reușeau să străbată în timpul din urmă până la noi erau din ce în ce mai îmbucurătoare și mai pline de nădejde. Sănătatea lui șubredă se refăcuse în timpul din urmă în așa măsură încât putea servi la Altar și putea să-și lucreze singur rapoartele către Ven. Consiliu Eparhial. Necrologul ce a sosit acum, confirmă tocmai lucrul acesta. Duminecă, 17 Febr. c., după ce a oficiat sf. Liturghie, s'a retras în mijlocul familiei pentru ca seara, pe neașteptate, să se deslănțue o furtună peste sufletul lui, care să-l doboare la pământ pentru totdeauna.

Moartea lui a căzut ca o lovitură de ciocan peste familie, peste tract și peste eparhie. În fața osemintelor și a memoriei lui toți cei ce l-au cunoscut se

pleacă cu adâncă și pioasă aducere aminte.

Cu protopopul Ioan Maloș nu cade numai un simplu slujitor, un simplu conducător, un modest colaborator, ci cade omul conștient de rolul lui și conștient de demnitatea ce se cuvine să aibă un ostaș a Bisericii în toată bună vremea. Cu prot. Maloș cade un om din falanga luptătorilor și a conducătorilor de seamă din rândurile spiritualității noastre bisericesti și românești.

Prot. Ioan Maloș s'a ridicat din mediul curat și patriarhal dela țară. S'a născut în com. Gornești-Mureș, la 10 Iunie 1892. Școala primară a făcut-o în satul său natal, studiile secundare la liceul Romano-catolic din Tg.-Mureș, după care apoi a urmat cursurile la Academia de teologie din Sibiu. În 30 Iunie 1914 s'a supus la examenul de calificare preotească pe care l-a prestat cu mențiunea foarte bine.

Căsătorit în 1915 cu fice preotului Gliga dela Râpa da sus, a pus bazele unei familii care nu peste mult avea să nu-

FOILETON

Cultură și Ortodoxie

de Prot. stavr. Dr. L. G. MUNTEANU

(Urmare)

Este o exagerare nepermisă și rău voitoare când ortodoxismului i se impută o desconsiderare a valorilor materiale. Au doară Mântuitorul a desconsiderat viața materială? Mănâncă, se îmbracă, se îngrijește ca toți semenii săi. Găsește un cuvânt de reproș la adresa fariseilor, cari simulează înfrânarea postului prin neglijarea îmbrăcămintei și a feții. Reflectează celor ce îl acuză că nu postește, că nu ce intră în gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură. Participă la toate așezămintele vieții sociale a timpului său. Nu este nici fariseu, nici terapeut. Prin ce se distinge de mediul în care trăiește? Au doară printr'o specială înfățișare externă, printr'o specială îmbrăcăminte, o specială alimentare? Nu. Specială este concepția de viață, specială este construcția sufletească căreia îi dă glas prin cuvinte și fapte. Este idealul de ajuns al umanitarismului nobil.

Ortodoxismul inspirat din viața Mântuitorului nu poate disprețui valorile materiale. Numai pre-

judecata bolnavă a anumitor cercuri crede acest lucru. Iar dacă drept argument sunt aduse anumite atitudini, fie că aceste atitudini sunt rău înțelese, fie că exponenții vizați nu înțeleg adevărata ființă a ortodoxismului. Ortodoxismul nu poate fi redus la feliul de a se purta al unor oameni cari nu înțeleg să facă din viața lor un apostolat, ci se țin morțiș la câteva forme, pentru a-și acoperi goliciunea sufletească. Neglijarea exteriorului, năvitatea, lipsa de interes față de progresul vremii, pentru nimeni nu este specificul ortodoxismului. „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât văzând ei faptele voastre cele bune să preamărească pe tatăl vostru cel din ceruri”, „Voi sunteți sarea pământului și lumina lumii”, „Mergând învățați neamurile pământului”. Iată câteva din comandamentele date de Iisus, adevăraților exponenți ai creștinismului.

Un moment decisiv în faptele muncă culturală individuală și colectivă în afară de ierarhizarea valorilor sunt talentul special și necesitățile externe ale vieții sociale într'un moment dat. Ortodoxismul nu împiedecă pe nimeni să fie predominant de o latură anumită a culturii, cu condiția să nu fie necredincios legii fundamentale a ordinii valorilor. Sunt prea puține cazurile când

cineva este pus în favorabila situație internă și externă să activeze cu o identică intensitate în toate ramurile vieții culturale. Este o excepție acest fenomen. În orice direcție însă s'ar manifesta aptitudinile și posibilitățile externe, să nu lipsească conștiința existenței acelor valori. În general, specialist într'o anumită parte a tehnicii, să fie conștient că valoarea pe care o îngrijește nu singură e cultură, ci o părticică ce contribuie la viața culturală. Grijă valorilor culturale prin indivizi se completează în colectivitatea umană. Iar preponderanța grijei de anumite valori într'o epocă se echilibrează prin grija mai mare a celorlalte valori în altă epocă. Complexul valorilor culturale ajung la o echitabilă îngrijire abia în complexul societății, într'o serie de perioade. Ortodoxismul pretinde numai menținerea trează a legii ierarhizării valorilor, în întreaga muncă culturală, reprezentată fragmentar la individ, iar integral la societate. Atunci nu putem avea anomalia ca cineva să se creadă exponentul absolut al culturii, nici anomalia ca cultura să se rezume la îngrijirea unei singure valori.

Dar și însăși străduința culturală reclamă ajutorul potenței religioase. Natura omului slăbită prin păcat, prin ortodoxism primește țaria des-

mere în sânul ei patru odrasle tinere pline de sănătate și pline de avânt. Cu fiecare mlădiță preotul de atunci și protopopul de mai târziu, se simțea mai mult atras de nobila sa menire și mai înflăcărat pentru a lupta cu greul vieții.

Darul preoției l-a primit la 18 Mai 1915 prin mâna binecuvântată a Mitropolitului Ioan Mețianu. Mai întâi a venit în Nasna, prot. Târgu-Mureș, de acolo a trecut la Râpa de sus, pentru ca în ziua de 2 Iulie 1923 Colegiul electoral al protopopiatului Reghin să-l cheme în fruntea tractului. Pretutindeni pe unde a umblat și pretutindeni pe unde a lucrat roadele activității sale s'au vădit cu prisosință.

Prot. Ioan Maloș a fost o persoană de înaltă prestanță. Cei ce l-au cunoscut înainte de slăbiciunea care l-a doborât la pat își aduc, de bună seamă, aminte de figura lui chipeșă, de constituția lui robustă, chiar herculană, de fruntea lui lată și senină, de căutătura lui blândă și de tot aerul calm care plana peste toată caldă lui înfățișare. Dar ceea ce-i mărea prestigiul dela cea dintâi convenire nu era așa de mult nobleța care transpira din ținuta și înfățișarea fizică, ci sufletul lui larg și deschis. Primenit din plin în alvia duhovnicească a credinței noastre strămoșești a lăsat să i se coboare în suflet tot ce știa că e în conglăsuire cu voinea evanghelică și cu sufletul curat al poporului nostru dela țară. Din popor s'a ridicat și pe popor a voit să-l servească; în slujba lui și-a pus toate energiile sufletului său.

Bun și blând, înțelegător și sincer, demn și devotat a reușit să lege de persoana sa pe toți credincioșii și preoții ce i-a avut în subordine. Rar om care

să cunoască așa de bine oamenii și care să și-i poată solidariza așa cum i-a solidarizat el. O voință și un avânt a stăpânit de sus până jos, de aceea tractul Reghinului s'a și prezentat sub o formă compactă, care ar putea fi luată de model. Și de bună seamă, toate acestea revin, în primul rând, conducătorului care i-a știut conduce ca un adevărat înțelept.

Și a mai avut omul acesta ceva. Oricât de copleșit ar fi fost de năcazuri, nu s'a lăsat stăpânit de rău niciodată. Încrăzător în bunătatea și dreptatea lui Dumnezeu, care niciodată nu întârzie, a privit lucrurile prin prisma vederilor duhovnicești, reușind să se resemneze cu ușurință. De aceea apărea întotdeauna cu un aer senin, prietenesc, care umple de respect pe cei ce veneau în atingere zilnică cu el. Și de aci pleca și mâna prietenească, care știa să o întindă oricui și în orice vreme. Imi aduc aminte de cele ce le spunea un preot de-al nostru, care a avut fericirea să păstorească câțiva ani în protopopiatul Reghinului, de felul cum protopopul înțelegea să-și trateze preoții. În casa lui era totdeauna căldură, înțelegere și seninătate care obligau pe cei ce îi treceau pragul. Nu avea ore oficiale de birou, nu erau rezerve nici suspiciuni, ci inima deschisă a părintelui care știa că atunci când credinciosul sau preotul din provincie s'a hotărât să se abată pe la el, a venit mânat de o necesitate și după un calcul în prealabil bine stabilit.

Prot. Ioan Maloș, a fost și omul condeiului. N'au fost rare cazurile când, îndemnat de lipsurile ce le observa în viața obștii, a pus mâna pe penă și a lăsat ca din prisosul inimii să se aștearnă pe hârtie sfaturi

cari altcum nu le putea aduce la cunoștința mulțimii. Articolele scrise aveau totdeauna ceva din aerul oamenilor de bine și cu o vădită hotărâre de a îndrepta ce era rău pe un făgaș demn de spiritualitatea noastră românească. O privire sumară numai asupra unei gazete ce apărea înainte de război pe Valea Mureșului, ar dovedi cu prisosință lucrul acesta, fără să se mai facă aluzie la cele scrise în cei patru ani de obidă de sub regimul horthyst în ziarul Tribuna Ardealului din Cluj.

Viața și munca prot. Ioan Maloș este o carte deschisă pentru toți voitorii de bine. În paginile ei abundă, cu o bogăție de date, tot sufletul acestui om care și-a iubit Biserica și și-a îndrăgît neamul. La altarul lor a ținut să officieze în fiecare zi cu devotamentul și conștiința omului de răspundere. Și asemenea viață imposibil să nu aducă roade, după cum e imposibil să nu fie observată și subliniată de cei ce dețin în mâinile lor soarta acestui neam. Pentru străduințele lui de a ține trează conștiința națională a fraților de pe Valea Mureșului, încă din 1922 a fost decorat cu ordinul „Coroana României” în grad de cavaler, iar după opt ani a primit „Răspăt Muncii” pentru biserica cl. I, prin decretul regal No. 2904/930. Și, de ce n'am spune-o: munca și ținuta lui l-au ridicat așa de sus și în stima și considerațiunea conducerii noastre superioare bisericesti, încât s'a pus în discuție ridicarea lui până

la demnitatea de sftetic episcopesc. Priceperea și devotamentul, experiența și abnegația de care a dat dovadă, erau cheazășie că și aici, la centru, va face să rodească aceleași virtuți cari au rodit pe locurile unde a muncit mai înainte. Boala, care i-a paralizat o parte din ființă și care mai apoi l-a doborât la pământ, l-au oprit să-și poată pune în slujba întregii obști toate resursele sufletești.

Prot. Ioan Maloș cade răpus de neputință în plină activitate. Nu era prea tânăr, căci cei 54 de ani ce i-a depănat pe ghemul vieții sale, au fost ceva pentru o viață în continuă frământare, dar nici așa de bătrân ca să se poate spune că apusul i-a venit să încoroneze o viață ce a trecut peste vârsta psalmistului. Cât a trăit însă a fost omul care s'a știut ridica așa de sus, încât a putut privi pe fiecare om, indiferent de confesiune, indiferent de origine etnică și indiferent de orice altă considerațiune, în lumina lui de semen, de frate, de făptură a lui Dumnezeu, de aceea moartea i-a și fost senină, închizând ochii în stima și regretul unanim al tuturor acelora cari l-au cunoscut.

Pe mormântul proaspăt deschis depunem și noi o lacrimă fierbinte și sinceră, iar familiei lui îndurerate îi transmitem și pe aceasta cale, un cuvânt cald de mângăiere în durerea ce o a cuprins.

Odihnească în pace!

Pr. AUG. FAUR

Asociațiunea corală „Industria Sârmei” Câmpia-Turzii

Activitatea organizației cu noul nume Asociațiunea corală „Industria Sârmei” din Câmpia-Turzii, este în deosebte cunoscută în lumea mireni-

lor și în cercurile bisericesti.

Preocuparea pentru înființarea corului bărbătesc și mixt în Câmpia-Turzii, în uzina cu 1500 muncitori,

voltării armonice a aptitudinilor sale nobile, scopul final al culturii. Ortodoxismul pe de-o parte înlătură o mulțime din piedicile interne potrivnice năzuințelor culturale, pe de alta exercitează o apreciabilă acțiune terapeutică asupra omului bolnav prin păcat. Nu are o menire nemijlocit culturală în lume, dar prin chemarea și ridicarea omului spre Dumnezeu, crează o concepție ideală despre demnitatea omenească, pune la dispoziție mijloacele harice pentru ajungerea acestei demnități, deci indirect clădește la înobilizarea ființei umane. Numai un creștin ortodox poate privi cu toată seriozitatea la problemele culturale. Pentru el, munca culturală ori cât de grea și potrivnică ademenirilor trecătoare este ceva plăcut, fiind convins că activează alături de Dumnezeu, pentru înobilizarea propriei sale ființe, pentru crearea omului desăvârșit chemat la înfiere de stăpânul Universului.

Cât este de greșită teza că ortodoxismul ar fi anticultural rezultă și din atitudinea lui istorică. În primele 8 veacuri ale creștinismului, când ortodoxia și-a trăit epoca ei de aur, nimeni nu s'a gândit să pună o asemenea întrebare.

Galeria sfinților părinți și a scriitorilor bisericesti se confundă cu galeria corifeilor culturii

epocii. Amvonul era catedra supremei științe. Zecile de mii cari ascultau pe un Ioan Gură de Aur, erau nu numai cei dornici de mântuire, ci și cei dornici de cultură. Exponenții ortodoxismului erau îngrijitorii săruincioși ai valorilor spirituale ale omenirii. Au urmat apoi vremuri grele pentru biserică. Secole lungi și nesfârșite ortodoxismul e sugrumat până la nimicire. Nu moare, reinvie în statele naționale. Divizat și slăbit un moment, nu întrelasă grija față de cultură. Ce pildă strătucită avem în trecutul vieții noastre naționale!

În umbra bisericuțelor de lemn se infiripau primele noastre începuturi culturale. Preoții și ierarhii sunt învățătorii noștri de ieri. Chiliile mănăstirilor sunt școli nu numai de carte bisericască, ci și lumească. În multe părți aceeaș este situația și azi. Cultura noastră din cele 15 secole de existență națională este ortodoxă.

De ce atunci acuza ultimelor decenii, că ortodoxismul este anticultural, iar legătura cu el este ruptă. Ideea nu este de origine românească ci o infiltrație streină, precum alte multe în viața noastră națională.

Evident trebuie stărpită prin dovada realităților contrare. În această tendință consider fără

efect prea mult uzitatul argument luat din trecutul neamului nostru. Faptul că biserica noastră în trecut a promovat cultura națională, azi pe nimeni nu-l determină să se inspire din principiile ei în străduințele lui culturale, ci cel mult îi va fi recunoscător. E nevoie de material documentar empiric, de cât mai multe personalități din zilele noastre, cari să imbine fericit în viața lor, viața culturală și viața religioasă. Nu vom putea trece de acest punct mort, până ce nu vom avea cât mai mulți reprezentanți ai unui stil de viață ortodox, prieten culturii.

Se pune deci pentru fiii bisericii noastre problema creierii acestui stil de viață. A fi ortodox azi, într'un mediu cultural, nu-i de ajuns a fi adept al doctrinei ortodoxe, ci și promotor al culturii cu specificul ortodox. Trebuie dovedit prin viețuire că ortodoxismul și cultura nu sunt streine unul altuia, ci strâns înrudite pe temeiul dreptului natural și al scopului urmărit. Trebuie creiată o cultură ortodoxă și un ortodoxism cultural. Cum vom putea realiza acest postulat? Luându-ne puncte de orientare din acelaș izvor nesecat din viața Mântuitorului.

(Va urma).

este mai veche. Inceputul unei asemenea inițiative datează din anul 1930.

Totuși temeiurile trainice ale unei organizații corale statornice sau pus din anul 1935. Inițiatorul și sufletul acestei mișcări muzicale a fost dintru început și a rămas până azi dl. ing. Ionel Floașiu.

Iubitor de muzică și preocupări culturale, în urma experiențelor și observațiilor vieții de uzină, D-sa a găsit că o organizație corală pentru viața socială a muncitorimii este nu numai o trebuință ci și un imperativ pentru destindere și recreație sufletească a membrilor și un mijloc de înălțare morală a muncitorilor. Așa cum s'a alcătuit și în forma funcționării ulterioare, organizația cuprinde și reprezintă toate categoriile angajaților uzinei: muncitori, specialiști (meseriași) și funcționari. Sub acest raport este icona populară și reprezentativă a uzinei.

Corul a fost încurajat și dirijat de dl. ing. Ionel Floașiu, apoi de (†) Vasile Coroiu înv. erou căzut pe front. A urmat ca succesor dl. Toma Roșiu insp. șc. pensionar stabilit la Câmpia-Turzii. Toți au muncit cu dragoste și tenacitate pentru ca solida-

ritatea și continuitatea muncii corale să se poată menține.

În anul 1938, conducerea corului o preia dl. dirijor Nicolae Botan, învâțător. Vechiu și priceput dirijor al corului înv. județean, d-sa și-a găsit mediul prielnic pentru dezvoltarea unei activități corale pricepute și entuziasmate.

După pregătire serioasă și statornică, corul hărăbesc din localitate se simțea indicat pentru a păși pe scenă în fața publicului străin. Cu avânt, cu pitorescul său costum național, se prezintă în anul 1939 la concursul pentru corurile populare organizat de Ateneul Român din București, unde obține premiul întâi pentru coruri.

Dela această dată, în anii următori, organizația corală dela Câmpia Turzii întreprinde o serie de turnee corale în orașele: Sebeș-Alba, Alba-Iulia, Luduș, Ocnele-Mureșului, Turda, Abrud și Câmpeni. Disciplina, execuția tehnică și interpretarea bucăților programate în această misiune culturală au asigurat pretutindeni o unanimă apreciere din partea publicului și a societății cari l-a ascultat. **Părintele Câmpian**

Mulțumită publică

În temeiul hotărârii Consiliului nostru parohial, aducem pe această cale, sincerele noastre mulțumiri tuturor credincioșilor noștri care în aceste timpuri grele ne-au ajutat benevol și cu toată dragostea să cumpărăm în vara anului 1944 casele parohiale.

Dăm mai jos numele lor precum și sumele donate, pentru ca măcar pe această cale să le răsplătim jertfa făcută pentru sf. biserică din comuna Spălnaca, jud. Alba.

Preot Alexandru Nicoară 120.000 lei, Chiorean Ioan, Podar Filon-Noatinii, Andone Ioan I. Petru, Boar Lăurean câte 100.000 lei, Oprea Dominică, Chiorean Gheorghe, Andone Ghica, Grozav Valer, Oprea Ghica, Podar Ionaș-Tiurea câte 50.000 lei, Moldovan Gligor 40.000 lei, Andone Candin, Oanca Mănasie câte 30.000 lei, Simionescu Constantin, inv., Lazăr Gheorghe, notar, Chiorean Stefan, Podar Ionaș-Suciu, Podar Ionaș I. Aron, Dancu Ioan, Andone Gligor I. Candin, Andone Irina, Scoarță Ioan, Podar Mănasie I. Gligor, V. Năndrean Aron câte 20.000 lei, Iacob Ioan I. Constantin 19.000 lei, Andone Ambrosie, Andone Carol, V. Baci Raveca câte 15.000 lei, Aldea Ioan, Podar Gheorghe I. Puiu, Podar Gheorghe I. Gligor, Sângerean Teodor, Năndrean Gheorghe I. Ir, Iacob Ioan I. Alex, Iacob Constantin, Iacob Gligor, Gheorghe Aldea, Rus Teodor, Rus Filon, Sângerean Gheorghe, Lazăr Teodor, Andone Ioan I. Candin, Podar Ioan a Noatinii, Oprea Gheorghe, Andone Gligor I. Filon câte 10.000 lei, Hopârtean Onuț, Podar Teodor câte 8.000 lei, Podar Maria I. Iacob 6.000 lei, Andone Ionuț, Noșlăcan Tănasie, Andone Ro-

zica, Podar Constantin, Hopârtean Veronica, Chiorean Paraschia, Andone Gheorghe I. Milin, Podar Vasile, Podar Mănasie, Hopârtean Ioan, Rus Visalon, Sângerean Gligor, Ghiurca Gligor, Duca Traian, Năndrean Gligor, Stanciu Ion, catolic, Aldea Gligor, Podar Gheorghe-Pandor, Podar Gheorghe I. Ioan, Șerban Lucreția, Podar Ioan I. Gligor, Podar Ioan I. Saxon, Podar Gligor I. Ion câte 5.000 lei, Rus Iacob 4.000 lei, Iacob Ioan I. Ioan, Scoarță Susana I. Milit, Grozav Aron, Andone Fira, Costan Tănasie, Costan Susana, Podar Filon I. Ioan, Costan Maria, Podar Alexandru, Sângerean Ioan I. Sănefta, Sângerean Sănefta, Năndrean Vasile I. Ion, V. Hada Raveca câte 3.000 lei, Andone Ioan I. Gheorghe, Podar Gligor I. Aron, Sângerean Filon, Lazăr Gheorghe, V. Năndrean Vasile, Năndrean Gh. I. Aron, Bălțat Indreiu, Andone Aron, Podar Gheorghe I. Nicolae, Podar Gheorghe a Micuțului, Gatea Gheorghe I. Filon, Andone Manoilă, Andone Ioan I. Simion câte 2.000 lei, Ciungan Saveta, Sângerean Ioan, Podar Ioan I. Ioan, Hopârtean Lenuta câte 1.000 lei, Podar Vasile I. Marcu și Podar Gheorghe I. Ioan câte 500 lei. În total 1,587.000 lei.

Bunul Dumnezeu să le răsplătească frumoasele lor danii.

Alexandru Nicoară
paroh.

Organizați Reuniuni de femei!

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

— D. R. Franasovici a fost numit ministru al României la Londra, iar D. Dr. N. Bagdasar în Statele-Unite.

EXTERNE

— După cum a declarat D. Georges Bidault, ministrul de externe al Franței, e probabil că din cauza dificultăților tratatului de pace cu Italia, conferința de pace convocată pentru luna Mai să fie amănată.

— D. Henry Wallace, ministrul comerțului Statelor-Unite, a declarat că Dl. Truman va candida la alegerile prezidențiale din 1948.

— În luna Mai, în largul Ocea-

nului Pacific, Statele-Unite vor face experiențe cu bomba atomică.

— Rezultatele finale ale alegerilor din Belgia sunt următoarele: în Camera Reprezentanților: socialiștii creștini 92 mandate, socialiștii 68 mandate, comuniștii 23 mandate, liberalii 16 mandate, democrații 14 mandate; în Senat: socialiștii creștini 51, socialiștii 35, comuniștii 11, liberalii 4. D. De Schriver, președintele partidului socialist creștin, a fost însărcinat de prințul regent Charles să formeze noul guvern.

— Guvernul jugoslav a cerut extradarea amiralului Horthy. Fostul regent al Ungariei și mai multe personalități maghiare urmează să răspundă pentru crimele din Novisad.

INFORMAȚIUNI

— Cartea „Hristos și viața omească” de Fr. W. Foerster, tradusă de P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului, pe atunci profesor la Academia teologică Andreiană — și publicată în 1925 la Sibiu, a apărut de curând într-o nouă și foarte îngrijită ediție, la „Arhidiecezana” sibiană.

Populara lucrare a celebrului pedagog german este un prețios auxiliar filosofic nu numai pentru preoți, ci și pentru orice intelectual dornic să-și îndrumeze pașii pe cărările unei vieți autentic creștine.

Cartea va împodobi în curând și vitrina Librăriei noastre Eparhiale din Cluj, de unde o poate comanda oricine.

— **Preoții cari nu au trimis încă la Episcopie listele de colectă pentru liceele ortodoxe din Cluj, sunt poftiți să le trimită urgent împreună cu sumele colectate.**

— Institutul Biblic al Bisericii ortodoxe române a publicat de curând o nouă ediție a *Ciaslovului*. Masivul volum se prezintă în optime condiții tehnice, cu ilustrații nouă și cu un bogat cuprins ziditor de suflet. *Ciaslovul* costă 15.000 Lei și se gă-

sește de vânzare și la Librăria noastră Eparhială.

— Cucernicii preoți care au în biblioteca personală lucrările de teologie dogmatică de Macarie, Comoroșan și Olariu, dacă pot renunța la ele, sunt călduros rugați să le depună la biblioteca Academiei noastre teologice, specificând totodată și prețul.

— La 1 Martie, salariații publici civili și militari vor primi un spor de 100% la salariu. Acelaș spor se acordă și pensionarilor publici.

— Fabrica I. A. R. din Brașov va fi transformată în fabrică de tractoare. A și primit o comandă de 5000 tractoare, în valoare de 500 miliarde lei.

— Noul preț al cerealelor a fost fixat astfel: vagonul de grâu 5 milioane lei, porumb comun 2,600.000 lei, seară 3 milioane, orz, 4,700.000, orzoaică 5 milioane, ovăs 5 milioane, meiul 4,500.000, orez indigen 14 milioane, mazăre victoria 6 milioane, lei, fasolea albă 6.500.000 lei, linte 6,200.000 lei, cartofi 300 lei la kgr.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj

Din cărțile apărute în Editura Episcopiei Ortodoxe Române, Cluj

Din Colecția populară „VENIȚI DE LUAȚI LUMINĂ”

se află de vânzare următoarele numere:

4. Augusta Rubenescu: DREPTATEA. Trei legende creștine. Pag. 40	Lei 100
5. V. Gr. Borgovan: TATĂL NOSTRU în pilde din viața sateanului român. Pag. 32	80
6-7. Pr. Teodor Ciceu: PRAZNICELE legii noastre ortodoxe. Pag. 104	400
8. Pr. Augustin Faur: O mamă vrednică: ANASTASIA ȘAGUNA. Pag. 38	80
9. Pr. Emil Nicolescu: HRISTOS ȘI TINERETUL. Pag. 32	80
10. Gala Galaction: MUSTAFA EFENDI AJUNGE MACARIE MONAHUL. Pag. 32	60
11. Pr. Florea Mureșanu: CATEDRALA. Pag. 62	200
12. Pr. A. Faur: MĂNĂSTIREA „SF. ANA”. Pag. 58	160
- Cereți orice carte dela CONSILIUL EPARHIAL sau dela LIBRĂRIA EPARHIALĂ — CLUJ, Piața Mailnovski Nr. 2.